

DE EURO BEWIJST: GELD IS NIET IETS CONCREETS

DOOR FRANK FLIPPO, FOTO'S DE NEDERLANDSE BANK

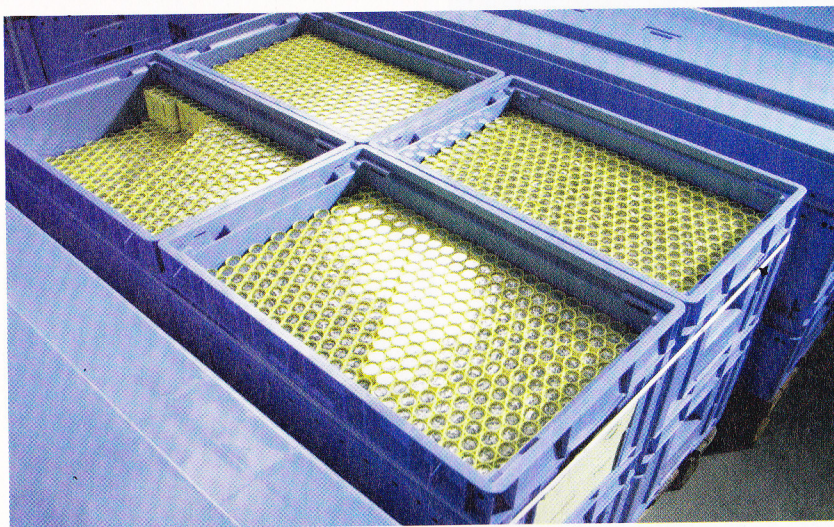
De en je persoonlijke energie-stroom

Het uit met de gulden, voorbij met de Belgische frank. En dit is ons nieuwe geld: €. Wat is geld eigenlijk als ze het zomaar kunnen vervangen door heel andere briefjes en munten? Wat doet de euro in Europa en wat doet geld met jou? Actievoerders en economen over de grote ontwikkelingen. Spirituele trainers John Kalse en Walther Micke over wat geld met jou doet en hoe je mét gulden en frank je geldtekort de deur uit doet.

Op/sinds 1 januari zijn er ineens de helft minder miljonairs in Nederland. En kun je de grens over zonder GrensWisselKantoor-pauzes. Na het wegvallen van de douanecontroles was geld wisselen nog de enige reden dat je daar even stil hield.

Eindeloze slagvelden en een eindeloze reeks oorlogen hielden eeuwenlang Europa in een beklemmende greep. Na de tragedie van de Tweede Wereldoorlog vonden velen het welletjes en kwam de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal als

eerste grote samenwerkingsverband. EG, Europees Parlement, 'Schengen' en 'Maastricht' volgden. En nu de euro, een sluitstuk of een echte doorbraak naar integratie?

Anti-globalisten, de voorzitter van Aktie Strohalm en econoom Arjo Klamer zijn geen van allen voorstander. De antiglobo's vinden dat de euro de politiek voor een deel buitenspel zet. Strohalm vreest de grootschalige effecten en gelooft dat de arme regio's gewoon arm blijven, maar nu op Europese schaal. Professor Klamer denkt dat Europa er nog niet klaar voor is, dat daar een veel langer proces aan vooraf moet gaan.

IK HEB NIET GENOEG GELD/LIEFDE OM DE DINGEN TE DOEN...

John Kalse, oprichter van spiritueel centrum De Piramide, heeft een heel ander beeld van de euro: die laat zien dat geld een gedachtevorm is. Als je opeens de vorm en de naam en het bedrag van geld kunt veranderen, dan is geld dus niet iets hard-materieels. De euro functioneert op basis van afspraken tussen mensen. Die zijn immaterieel, net als gedachten. Zo wordt het toch een heel ander verhaal dan dat van die harde gulden, frank of dollar.

Geld is een vorm van energie, zegt John Kalse. Tijdens een van zijn geldworkshops in centrum De Piramide legt hij uit dat de manier waarop geldstromen lopen, voor een groot deel berusten op overtuigingen en energie. Als je je realiseert dat geld niet materieel is, maar een gedachte, dan doe je een stap in de goede richting. Net als alle energie moet geld stromen om goed te kunnen werken. En waar stromingen zijn, kunnen blokkades optreden. John Kalse: als je zegt 'ik heb niet genoeg geld om de dingen te doen die ik wil doen', zeg je: 'ik heb niet genoeg energie om de dingen te doen die ik wil doen', en misschien zelfs 'ik heb niet genoeg liefde om de dingen te doen die ik wil doen'. Uiteindelijk is geld energie, en energie kun je een hele positieve, liefdevolle lading geven.

Dat geld zo negatief werkt, heeft alles te maken met de intenties waarmee het gecreëerd is. Is geld geschapen met een mentaliteit van afgunst, machtswellust, dan is de kans groot dat mensen die met de uitgevers ervan in aanraking komen, die emoties ook weer ondergaan.

Walther Micke, trainer in seminars over geld en spiritualiteit: 'vooral jaloezie komt zeer veel voor in relatie tot

geld. Die ontstaat bijvoorbeeld doordat je ziet dat anderen dingen hebben die jij ook graag wilt. Stel, iemands buurman heeft een mooie auto. Je kunt die stelen maar dat heeft zeer negatieve gevolgen. Beter kun je van dat waarop je jaloers bent, een scherp beeld vormen, en dat als doel omschrijven waar je naar streeft. Ik stel bijvoorbeeld voor om je dōel te schilderen. Je richt je dan niet langer op mensen die die auto hebben, maar je maakt een plan om je droom te realiseren.'

OVERVLOED IS EEN FUNDAMENTEEL UITGANGSPUNT VAN DE KOSMOS

Nog directer doet John Kalse dat met geleide meditaties waarin hij deelnemers vraagt een bedrag in hun hoofd te nemen, zich daar sterk op te concentreren, en zich voor te stellen hoe dat bedrag zich laadt met energie. Als je oprecht tegen jezelf zegt, ik heb geld nodig en wel zoveel, lukt dat mits je niet teveel tegenvibreert. Met volle overtuiging jezelf voor ogen houden dat je dit of dat bedrag gaat krijgen, helpt.

Wat is de zin van dit soort visualisaties?

John: door je overtuigingen met geld te onderzoeken kun je leren hoe je met energie omgaat en daarmee met je omgeving. Geld als spirituele energie zien is leerzaam. Je creativiteit voelen stromen en die omzetten in geld is een vreugdevol avontuur. Visualisaties kunnen een nieuwe visie op geld scheppen, zowel spiritueel als praktisch. Dit kan leiden tot een rijkdomsbewustzijn.

Steeds weerspiegelt de geldstroom in je leven je aannames over andere dingen, bijvoorbeeld eigenwaarde en geven en ontvangen. Veel negatieve aannames zoals niet goed zijn, hard moeten werken, geld als serieuze zaak, als verschaffer van zekerheid en veiligheid kun je daadwerkelijk veranderen. Gelooft je in tekort, je geldstroom reflecteert het. Ben je hebzuchtig, je geldzaken reflecteren die bewustzijnsvernaauwing. Ben je bang, dan leert geld

je lessen rond angst. Maar geld kan ook leuk zijn. Je kunt ervan leren en je kunt er spiritueel mee omgaan. Dit leidt tot een rijkdomsbewustzijn. De oude geldwetten zijn gebaseerd op armoedebewustzijn, geloof in schaarste. Maar geloven in overvloed en ernaar handelen, zal ook overvloed creëren.

Volgens Walther Micke is overvloed het fundamentele uitgangspunt van de kosmos. Verkeerde opvattingen houden de weelde tegen. Mensen maken zich die vaak eigen in hun vroegste jeugd. Ze zorgen ervoor dat ze in hun latere leven niet optimaal met geld om kunnen gaan. Door slechte ervaringen kan iemand gaan denken: geld is vies, besmet, ik wil er niets mee te maken hebben. Het resultaat kan zijn dat in sollicitatiegesprekken deze mensen falen omdat ze onbewust uitstralen dat ze geen geld willen. Zonder het met zoveel woorden te zeggen, pikken de mensen aan de andere kant van de tafel dat op.

WAT IK DOE, ZOU IK OOK DOEN ALS IK ER GEEN GELD VOOR KREEG

Is een positieve affirmatie voldoende om een dergelijke houding te veranderen? John Kalse: niet als je last hebt van diepe patronen van vroeger. Dan moet je eerst die emoties onder ogen zien en transformeren. Dit gaat spelen als er meer belemmeringen zijn, en aannames als: ik ben niet intelligent of ik kan niets.

Overvloedbewustzijn, prima, maar wat doe je dan met de negatieve dingen die via kranten en andere media op je af komen? Hoe kun je positief leren denken over geld, zo lang je kranten

Deeltijd Opleidingen Psychosociale Wetenschappen & Counseling

In september 2002 begint een nieuw studiejaar **psychosociaal werk**; inmiddels het **27-ste**, waarvoor men zich kan aanmelden.

Deze 4-jarige opleiding is bedoeld voor diegenen die de hulpverlening of begeleiding op psychosociaal vlak op een **professioneel** niveau willen brengen en voor diegenen die op een **effectieve** en **humane** wijze anderen hulp willen verlenen of willen begeleiden.

Daarnaast start de 4-jarige opleiding **psychologie en transpersoonlijk counsellen**. Het 1e en 2e jaar is gemeenschappelijk met psychosociaal werk. De opleiding is bedoeld voor mensen die zich diepgaand en op **integrale** wijze in de kennis van het menselijk gedrag willen scholen en deze **praktisch** toepasbaar willen maken.

Dit particulier opleidingsinstituut, met een gerenommeerd docenten- en trainerscorps, kenmerkt zich door een **brede** aanpak en een combinatie van **klassieke** en **holistische** benaderingen met een sterk **praktijkgericht** accent.

De opleidingen zijn op Hoger Onderwijs-niveau en de behaalde studiepunten worden erkend door het gesubsidieerde Hoger Onderwijs. In beginsel is een vooropleiding op HAVO / MBO of vergelijkbaar niveau en een minimum leeftijd van 21 jr. vereist. De **colleges/workshops** worden om de 14 dagen in Utrecht op de zaterdagen gegeven (18 x). De **trainings-weekenden** (5 a 6 x) worden regionaal op diverse plaatsen in het land gegeven.

Tenslotte zijn er specifieke **vervolgopleidingen**:

- kunstzinnige counseling (1jr)
- creatieve loopbaan counseling (1,5 jr)
- speyertherapie (2jr)

PS

Voor meer informatie en voor een **brochure** en/ of het volgen van een open dag kunt U zich wenden tot onderstaand adres.

Stichting Psycho-Sociale Opleidingen

Wijnesteinlaan 4, 3525 AL Utrecht, telefoon 030 - 2803 819
www.spsa.nl

leest? Mieke: naarmate je meer overvloedbewustzijn ontwikkelt, vinden concrete veranderingen in je levenswijze plaats waardoor er meer overvloed op je af komt. Dat geeft je dan weer kracht om verder te komen. Overvloedbewustzijn: als je rijk bent, hoef je geen dingen te doen, alleen omdat je geld nodig hebt. Wat ik doe, zou ik ook doen als ik geen geld nodig zou hebben.

John Kalse: dat vasthouden is een hele kunst. Wat je in je eigen energieveld hebt, bepaalt wat je aantrekt. Als je bewust creëert laat je je vibratie niet bepalen door wat je waarneemt, maar door wat je wilt creëren. Als je in de krant leest 'het gaat minder met de economie', denk je: oké, dat is dan de norm van de wereld die op me af komt. Maar niet de mijne. Je moet daar heel alert op zijn, want het sluipert erin.

John waarschuwt: Zo'n overvloedbewustzijn is zeker geen permanente gelukzaligheid. Het is meer een rustig gevoel dat het goed zit, een energetische gedragenheid waarbij je je wel voelt.

Geld is als een hamer. Je kunt er een spijker mee in een plank slaan, maar je kunt er ook mee op een hoofd slaan. Het is een middel bij uitstek dat ook mogelijkheden biedt om het op een verkeerde manier te gebruiken. Het is niet het belangrijkste in het leven: dat zijn je relaties met anderen. Tegelijkertijd is er geen relatie denkbaar waarin geld helemaal geen rol speelt.

DE EURO EN DE CHAKRA'S

Veel van de negativiteit rond geld krijgt profiel met behulp van een blik op de chakra's.

John: "De eerste drie chakra's zitten onder het hart en wat daar zit, is van oudsher enigszins taboe. Veel mensen doen of het niet bestaat." Hij legt uit hoe geld in elk chakra een andere betekenis krijgt:

"Om te beginnen met 'geld is vies.' Dat is de fixatie op het eerste chakra,

het stuitchakra, waar de darmen uitmonden. Het geloof dat geld vies is, heeft daar ook mee te maken.

Verder is dat stuitchakra verbonden met veiligheid en zekerheid. Veel mensen koppelen die kwaliteiten overdreven sterk aan geld.

Het tweede chakra betekent vreugde; daar merk je bij ons veel minder van geld. Bij ons zitten banken in het eerste chakra, maar denk eens hoe het zou zijn in dit tweede chakra. Geen beambte strak in het pak, maar een swingende figuur die temidden van bubbelende fonteintjes je aanspreekt met 'Hé, we kunnen voor jou een ton vanavond investeren op de beurs van Kazakstan? Op die beurs kan het verdubbelen, maar je kunt ook verliezen.' Maar het is in ieder geval spannend. Bij ons werkt dat niet, want wij hechten meer aan zekerheid. Nederlanders houden hun bank het liefst in dat eerste chakra.

Maar ook het derde, buikchakra koppelen we sterk aan geld, want daar zitten het machtsdenken, status en prestatie. Daar ontstaat ook de bekende afgunst rond geld. Als iemand geld creëert met afgunst, is de kans groot dat anderen er ook afgunstig van worden. Status en macht bepalen vaak de waarde van geld. Maar je kunt ook een chakra hoger gaan zitten, in het hartchakra, zodat het in de sfeer komt van geven en ontvangen, in plaats van geld verdienen. En dat zou ook doorwerken in de maatschappij. In het vijfde chakra zitten creativiteit en ideeën. Michael Jackson doet daar wat mee dankzij zijn muzikale en showtalent. Hij krijgt heel wat meer dan wanneer

5 goede redenen om Acupunctuur te studeren aan de Shenzhou Open University of TCM

- Erkend opleidingsinstituut (o.a. NVA)
- Les van ervaren Chinese artsen en specialisten
- Gratis stage in de kliniek van CMC
- HBO-medische basiskennis
- Direct contact met Chinese medische producten

Professionele TCM Opleidingen

Erkend door de NVA, VTCGN, FONG, VBAG, SRBAG, VNT.

Shenzhou Open University of TCM is een authentieke Chinese hogeronderwijsinstelling met vier verschillende opleidingen, die verzorgd worden door gekwalificeerde artsen en zeer ervaren specialisten. Het lesmateriaal is samengesteld uit vakliteratuur die in China op colleges wordt gebruikt. Het niveau van de opleidingen voldoet aan de herziene eisen voor therapeuten, zoals in de wet BIG geformuleerd. Shenzhou Open University biedt een gedegen theoretische en praktische training; een groot aantal TCM-boeken in verschillende talen ligt ter keuze en er is een goedlopende kliniek waar studenten tijdens hun stage onder supervisie van de arts of specialist verschillende technieken, zoals acupunctuur en tuina, in praktijk brengen.

Beroepsopleiding Acupunctuur en Chinese Materia Medica Patent Formules
3 jaar - 360 lesuren / Stage: 144 uur

Mastercursus Acupunctuur en Chinese Materia Medica Patent Formules voor gevorderden
2 jaar - 192 lesuren / Stage: 80 uur

Applicatiecursus Tuina-Therapie voor Acupuncturisten
1 jaar - 120 lesuren / Stage: 40 uur

HBO-Medische Basiskennis
2 jaar - 240 lesuren, 1e jaar examen Anatomie & Fysiologie, 2e jaar examen Pathologie

De unieke stagefaciliteiten voor onze studenten worden gratis door het Chinese Medical Center BV verstrekt.

Vraag een gratis SOU-studiegids aan of
kijk voor meer informatie op:

WWW.SHENZHOU.COM

神州中医药大学

Shenzhou Open University of TCM

Geldersekade 67-73, 1011 EK Amsterdam • Tel. 020 - 623 50 60, fax 020 - 623 36 36 • E-mail info@shenzhou.com

een plaatselijke band optreedt. Maar Jackson zet ook meer in beweging, ook al is de vibratie niet zo verschrikkelijk hoogstaand. Hij laat erg veel energie stromen en dit is zijn beloning.

Het zesde chakra gaat over inzicht en visie. Die ontbreken vaak totaal. Een voorbeeld van visie met geld vind ik het 'ineens zien'. Dat gaat dus niet over het kasboek, maar bijvoorbeeld iemand die een stukje grond in Ibiza koopt en daarvoor geld leent van zijn vader. Hij steekt zich in de schuld, maar zijn grond is het tienvoudige waard geworden in twintig jaar. Toen was Ibiza leeg, nu zit er de jet-set. Op Sardinië was het nog precies evenveel gebeven. Hoe zo'n jongen dat dan ziet? Dat is visie.

Zelfs het meest spirituele, bovenste chakra kun je met geld verbinden. Dit kruinchakra heeft te maken met waarheid. Als je in het besef van overvloed leeft, kun je die hebben. Een voorbeeld: bij een man stond eens de deurwaarder op de stoep met de mededeling 'ik kom alles bij je weghalen'. 'Ga je gang', antwoordde de man. 'Ik heb een rijke Vader, dus binnen een paar weken staat alles weer terug'. 'In dat geval geef ik je nog vier weken respijt', zei de deurwaarder en vertrok. De jongen doelde niet op zijn biologische vader, maar het werkte wel! Onwankelbaar zelfvertrouwen is goud waard.

TIEN GEBODEN VOOR DE €URO VOLGENS JOHN KALSE

1. Geld moet stromen. Geld is een ruilmiddel. Realiseer je in de omgang met geld voortdurend welke ruil je maakt vanuit een gevoel van zelfbeschikking: dit is mijn geld en mijn weelde. Kiezen voor leven in Nederland of België betekent dat je voor je belasting piekfijn onderhouden wegen en een betrouwbare waterleiding hebt. In Portugal moet je een diepe put graven om aan water te komen, hier draai je de kraan open en het is er voor je. Jij betaalt eraan mee,

het is jouw geld en jouw weelde, datzelfde geldt voor het wegnemen dat voor jou wordt onderhouden.

2. Geef je geld uit aan leuke dingen. Of het nu lekker eten is of een reisje, zorg bij alles dat je het gevoel krijgt een goede ruil te maken.

3. Hoe meer je waarde waardeert, hoe meer je waar voor je geld krijgt. Als je dingen waardeert, blijven ze ook langer goed. Als je dure bloemen koopt, heb je daar tien dagen lang iedere dag plezier van, dan is dat een goede deal; een bos bloemen voor een euro minder die binnen de kortste keren verflent is, is een slechte deal.

4. Vertrouw op je intuïtie. Geen advies voor koopzieken, maar voor alle anderen: dat wat geld creëert is niet de boekhouder. Dus niet naar prijskaartjes kijken en denken: toch maar niet. Als je het gevoel hebt dat iets voor jou bestemd is, doe het dan.

5. Volg je eigen waarden, niet die van anderen die jou vertellen wat je moet kopen.

6. Ontzeg jezelf geen dingen voor later. Nu sparen voor later lijkt goed, maar mensen die zich dingen ontzeggen tot na hun zestigste, stoppen daar niet meer mee op hun zestigste. De gedachte van ontzeggen is dan zo krachtig geworden, dat ze er nog maar moeilijk buiten kunnen.

7. Houd genoeg van jezelf om jezelf het beste te gunnen.

8. Als je iets doet of koopt, kun je het je blijkbaar permitteren. 'Eigenlijk niet' is een kosmische leugen.

9. Geef! Vroeger gaf je tien procent van je inkomen aan de goden. Tegenwoordig kun je anoniem af en toe geven aan iets wat je aanspreekt.

10. Realiseer je de bron van je weelde: dat is God, Kosmos of hoe je het ook wil noemen. Alles wat je aan geld genereert heb je gekregen. Je specialisatie, bijzondere mogelijkheden, talenten, je hebt ze gekregen. Dat zeg je natuurlijk niet tegen je baas, je hebt recht op betaling. Maar waar het tegen geruild wordt, dat heb je gekregen.

Niet iedereen is gelukkig met de Euro:

'ANTWOORD OP DE DOLLAR GAAT NIET LUKKEN'

De euro is volgens directeur Henk van Arkel van Aktie Strohalm gewoon een schaalvergroting voor bestaande problemen: beter zijn min of meer zelf-

standige economische netwerken in de afzonderlijke regio's. Het grote gevaar met de euro is dat je oude gereedschappen voor crisisbestrijding overboord gooit. Nieuwe tools schep je niet. Henk heeft een eenvoudig antwoord op de vraag waarom sommige landen wel en andere niet mee mogen doen: men wil iets doen aan het feit dat Europa voortdurend de VS aan het subsidiëren is, een tegenwicht bieden voor de USA als grootste mogendheid. Als je landen neerzet die niet sterk genoeg zijn, dan gaat dat antwoord op de dollar niet lukken. Niet dat het überhaupt gaat lukken. Het is een achterhoedegevecht, een antwoord op moderne sentimenten, een trend.

'GELUK ALS JE ER BUITEN VALT'

Arjo Klamer, hoogleraar economie te Rotterdam, gelooft niet in de euro. Volgens hem is Europa er nog niet klaar voor: de politieke unie en macht achter een munt heeft veel voorbereiding nodig, wil zij slagen. Het oorspronkelijke doel van Jacques Delors was dan ook een federaal Europa. Toen dit werd afgeblazen, rees het plan om dan toch de munt in te voeren, omdat daarna de staat er vanzelf wel zou komen.

Klamer vindt dat de 'nee'stemmers tegen de euro gelijk hebben: het past in de trend dat Europa bezig is zich onafhankelijker op te gaan stellen tegenover de USA. Gezien de economie moet de euro een sterke munt worden, en dat heeft consequenties. Het zal tot allerlei sociale devaluaties leiden, ook in Nederland. 'Mijn voorspelling is dat de euro niet zal leiden tot een groter evenwicht. Na een economische voorspoed van 50 jaar zal de komst van de euro leiden tot een grote verandering, die eerder destabiliserend zal werken... Kleine landen worden meegezogen in de zucht Europa groter te maken. Het is een pure handelsconstructie, en je mag jezelf gelukkig prijzen als je erbuiten valt. ■

DE EURO OP PC EN MAC.

Hoe krijg je een € uit je PC of Mac?

Internetmedewerker Jan Runhardt zocht het uit. **Windows 98 en hoger:** Het toetsenbord moet via configuratiescherm ingesteld worden op VS-Internationaal. Vanaf dat moment RechterAlt+S of Ctrl+Alt+E intikken. **Windows 3.1 en 95 en NT 3.51 en 4.0:** Voor Windows 95 is een europatch beschikbaar bij Microsoft.nl Zie hiervoor www.eu.microsoft.com/windows/euro.asp. Ook hier moet het toetsenbord op VS-internationaal ingesteld worden. **DOS:** Jammer maar helaas. Hier is het alleen mogelijk als je het euroteken binnen je programma grafisch kunt printen. Voor WP51 is een moeilijke oplossing te vinden op www.columbia.edu/~m36/wp51/euro.html. En men belooft de nog wel dat het met de komst van de euro voor

niemand duurder zou worden. Echt een upgrade naar Windows 98 is de beste oplossing voor het hele probleem.

Mac: Op de Mac wordt de euro pas vanaf Mac OS 8.5. ondersteund. Niet alle lettertypen hebben een euroteken. Heeft je lettertype dat wel dan kun je Option+shift+2 gebruiken om het tevoorschijn te laten komen. Nieuwe toetsenborden hebben daar ook het teken staan.

Printers: Niet alle printers geven zomaar een euro-teken. Zelfs niet als je het netjes ingetikt hebt.

Advies: Bezoek de website van je printermerk en onderzoek daar of en een nieuwere driverversie met euro voor jouw printer is.

Voor wie meer wil weten:

<http://www.nrc.nl/W2/Lab/Euro/feiten.html>

<http://www.europlus.nl>

EURO- EN GELDWEETJES

€ In de Kunsthal in Rotterdam is tot 6 januari 2002 de tentoonstelling 'Hulde aan de gulden' te bezichtigen met onder andere matrijzen voor het produceren van gulden, vals geld en noodgeld uit de Tweede Wereldoorlog.

€ Het woord 'euro' is afgeleid van Europa. Europa was in de Griekse mythologie een dochter van Agenoor, koning van Fenicië. Jupiter kreeg lust in haar toen hij haar zag spelen op het strand. Hij probeerde haar te verleiden en kwam als een stier zo rustig op haar toe, dat zij hem in vertrouwen een krans bloemen om de horens legde. Ze voerde hem gras, ging op hem zitten en toen sprintte Jupiter weg en sprong in zee, zwom naar de kust van Kreta en nam Europa daar. In de Akkadische taal verwijst Europa echter naar 'erbu', (zons) ondergang. Europa wordt dan het Avondland.

€ De gulden is niet van ons; in Florence werd rond 1250 de eerste gulden of florijn geslagen, een gouden muntje met een lelie (florino) erop. De Fransen

hadden enige tijd een florin, rond 1880 verdween de florin ook uit Engeland, toen daar een geldherziening werd doorgevoerd. In grote delen van Duitsland en Oostenrijk hadden ze gulden tot de invoering van de mark tussen 1871 en 1876. Zloty, de Poolse munt, betekent letterlijk: vergulde of gulden; in 1892 verving Oostenrijk haar gulden door de kroon. Hongarije heeft nog steeds de florint (gulden) en Polen haar 'vergulde' of zloty. Dus al verdwijnt hij uit Nederland, de gulden leeft voort.

€ Wat had er ook op de euro kunnen staan? Bekijk het op de website www.meachams.com/brian/design/euro.html Allemaal ontwerpen van de euro die het niet gered hebben. Euro's met socialistische symbolen, met Kuifje, met symbolen van armoede of juist van decadentie. Kijk, huiver en bewonder.

€ De Amerikaanse psycholoog Lloyd de Mause zegt het volgende over 'kruis of munt': Geld levert vaak evenveel schaaft als weelde. Neem nu het dollarbiljet. Een kant heet kop, met

symbolen van plezier en genieten. De andere heet munt, met op de dollar bijvoorbeeld symbolen van dood, schuld en vernietiging: tombes, roofvogels, takken van offerbomen. Op het Duitse 20-markstuk staat aan de keerzijde een roofvogel: de dood. Als je geld uitgeeft, breng je kop en munt in omloop, goed en kwaad, voedsel en gif, leven en dood. Het Nederlandse woord geld en het Engelse Guilt betekenen 'offer', verwant aan 'vergelding' of wraak. Kortom: een gift aan een vriend kan vergif worden.

€ De combinatie geld en poep boeit mensen al zeer lang. Ook Freud wees erop. Geld staat in veel culturen voor 'shit' of stront, gespleten als veel mensen zijn tegenover lichamelijke producten. Rijke stinkers heten in het Duits 'Dukatscheisser', en iedereen kent het verhaal van ezeltje-strek-je en uitdrukkingen als het slijk der aarde, 'kouwe kak' en van schuldenaren die zeggen dat ze tot hun nek in de shit zitten. De Azteken noemden geld de poep van de goden, de Babyloniërs noemden het de stront van de hel.